

STRATEGICKÝ PLÁN OBCE ŽERNOV NA OBDOBÍ 2015 - 2025

PŘEDMLUVA

Strategický plán obce Žernov je koncepčním dokumentem, který v analytické části rekapituluje současný stav obce, hodnotí silné a slabé stránky, možná rizika a perspektivy rozvoje, ve strategické části formuluje vizi, jak by obec měla vypadat přibližně za deset let a stanoví problémové okruhy a projektové záměry.

Strategický plán rozvoje obce bude sloužit jako pracovní materiál především s následujícími funkcemi:

- podpůrný dokument k budoucím žádostem o finanční podporu z fondů EU, z národních, regionálních, popř. místních podpůrných dotačních programů,
- podklad pro případnou tvorbu vlastních grantových či jiných podpůrných programů určených pro rozvoj obce,
- podklad definující společné oblasti zájmů subjektů působících v regionu, které jsou řešitelné v rámci širší spolupráce.

V textu bylo využito fotografií a dalších obrazových a mapových podkladů z webové prezentace obce, dalších internetových a listinných zdrojů, včetně vlastních zdrojů.

Za realizační tým firmy Grossman Agency:

Bc. Martina Lorencová a Mgr. et Mgr. Roman Grossman

V Hradci Králové, dne 20. 11. 2015

Obsah

PŘEDMLUVA	2
A. ANALYTICKÁ ČÁST	4
1. CHARAKTERISTIKA OBCE	4
1.1 KRÁTCE Z HISTORIE	5
2. OBYVATELSTVO	7
2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O OBYVATELSTVU OBCE	7
2.2 STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE POHLAVÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY	7
2.3 PŘIROZENÝ POHYB OBYVATELSTVA	9
2.4 VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA	10
3. ZAMĚŠTNANOST	12
3.1 PRACOVNÍ SÍLY	12
3.2 NEZAMĚŠTNANOST	14
4. MÍSTNÍ EKONOMIKA	15
4.1 HOSPODÁŘSKÝ VÝVOJ	15
4.2 PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY V OBCI	16
4.3 ROZPOČET OBCE	17
5. DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ	20
6. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	21
7. DOPRAVA	22
8. VYBAVENOST A SLUŽBY	23
9. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KRAJINA	25
10. MÍSTNÍ PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE	27
11. MÍSTNÍ SPRÁVA	30
12. SHRNUÍ	31
Analytická východiska pro SWOT analýzu	31
SWOT ANALÝZA	33
B. STRATEGICKÁ ČÁST	34
Definování specifický cílů	35
Využití Strategického plánu obce Žernov	39
PŘÍLOHY	40
ZÁPIS Z KOMUNITNÍCH JEDNÁNÍ	40
VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ V OBCI ŽERNOV	42

A. ANALYTICKÁ ČÁST

1. CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Žernov se nachází v Královéhradeckém kraji, v severozápadní části okresu Náchod a spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) Česká Skalice. Leží mezi třemi městy, mezi Náchodem (12 km) a Českou Skalicí (5 km) a Červeným Kostelcem (7km). Čtyřicet km severovýchodně od krajského města Hradec Králové. Nadmořská výška obce je 382 m. n. m.

Žije zde 262 obyvatel ve 114 domech. Celkem se Žernov rozprostírá na rozloze o velikosti 469 ha. Administrativně se obec člení na dvě místní části, a to Žernov a Rýzmburk. Místní část Rýzmburk leží 1 km západně od centrální části Žernova. Katastrální území obce je jednotné k. ú. Žernov u České Skalice.

Obec se v roce 2009 umístila na třetím místě v Celostátním kole Vesnice roku.

Tabulka č. 1: Základní informace o obci

Základní informace	
Název obce	Žernov
ZUJ (kód obce):	574 708
Kraj:	Královéhradecký
Okres:	Náchod
Obec s rozšířenou působností:	Česká Skalice
IČ:	00273296
Katastrální plocha (ha):	470
Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2014:	262
Počet katastrů:	1
Počet částí obce:	2
První písemná zpráva (rok):	1417
Datová schránka:	wzpa9cp
Webové stránky obce:	http://www.zernov.cz

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

1.1 KRÁTCE Z HISTORIE

První zmínka o Žernovu se datuje do roku 1417, kdy se dovídáme o jeho existenci ze zprávy o majetkovém vypořádání majitele hradu Beneše z Rýzmburku, který "věnoval své manželce Anně 250 kop na Rýzmburce tvrzi a dvoru poplužním a městečku Žernově". V té době je již Žernov uváděn jako městečko, tzn. že musel být podstatně starší.

Z roku 1475 se dochovala zpráva, že zpupným dvorem na Žernově, zapsaným v zemských deskách, vládl urozený panoš Šimon Sudlice ze Žernova, hradník a později nejvyšší úředník čili hejtman na Náchodě. Zemřel po roce 1513, ale jeho manželka Kateřina, mající v Náchodě dům a pole, žila ještě v roce 1520. Dva Šimonovi synové, Jan a Jakub, se usadili na svobodném dvoře ve Slaném (mezi Bělovsem a Chudobou) a třetí syn Jiří byl ještě v roce 1535 na Žernově.

V 16. století se zde, vedle zemědělských usedlostí, podílely na obdělávání půdy dva panské či zpupné dvory, do roku 1585 resp. 1610 v majetku vrchnosti. První dvůr, často nazývaný Handovský, ke konci věku změnil několikrát majitele, až jej nakonec v roce 1600 koupil Jindřich Straka z Nedabylic. V držení této rodiny zůstal do roku 1716, kdy jej poslední majitel Petr Mikuláš Straka prodal s částí Žernova, která k němu náležela, knížeti Piccolominimu. Druhý panský dvůr koupil v roce 1610 Jan Volf Czetlicz z Czetlicz za 700 zlatých míšeňských od J. M. Pána pana Jaroslava Smiřického ze Smiřic. Vedle těchto zpupných dvorů byly na Žernově ještě dva svobodné dvory, pro které tehdejší majitel ur. p. Bohuslav Rauš z Lipna obdržel v roce 1580 list osvobozující od urozené paní Magdalény Žehušické z Nestajova, paní na Ryzmburku.

V urbářích z roku 1628 i 1631 a právě tak i v gruntovních knihách, založených v roce 1600 a 1729, je Žernov uváděn jako městečko. V gruntovní knize z roku 1743 je již označován jako obec. Při hledání příčiny tohoto úpadku lze vysledovat nejméně dva důvody: Žernov byl ze tří stran sevřen převážně panskými pozemky patřícími k Ryzmburku. Zbývající jihovýchodní část vlastnili do roku 1716 Strakové z Nedabylic, kteří ji prodali rovněž Piccolominimu. Naprostý nedostatek stavebního místa vedl k neustálému zhušťování a omezování výstavby a ve svém důsledku k pozvolnému úpadku Žernova. Druhý důvod je patrný v matrice zemřelých červenokostelecké kolatury, kam patřil Žernov až do roku 1784, než byla zřízena studnická lokálie. Od ledna do května 1736 zemřelo na Žernově 19 lidí a do konce roku 1737 zde bylo celkem 36 úmrtí. Navíc je otázkou, jestli v tak pohnuté době, kdy si smrt hledala své oběti, ještě někomu záleželo na důsledné evidenci a zdali skutečný počet zemřelých nebyl daleko vyšší.

Po skončení války byla za účelem berně ustavena na Náchodsku zvláštní komise, která shledala, že ačkoliv panství v roce 1620 mělo 1280 osedlých a roku 1631 ještě 796, napočítáno bylo nyní již jenom 120 osedlých. Ostatní živnosti odchodem hospodářů vyhořely nebo zpustly.

Žernov pro svou strategickou polohu byl „hostitelem“ většiny intervenčních armád, kterých náchodským průsmekem procházelo bezpočet, ale také i armády císařské, která se snažila těmito nenadálým vpády zabránit. Na jedné straně obyvatelstvo nesmírně trpělo, ale na druhé straně je možné právě zde hledat odpověď na otázku, proč v době třicetileté války nelehl popelem jako řada jiných obcí.

Koncem 19. století nacházela větší část zdejšího obyvatelstva obživu v řemeslné výrobě a službách a dále pak v zemědělství. Vedle sporadických zpráv o existenci krčmy na Ryzmburku a v Ratibořicích se ve spoustě zápisů můžeme pouze dočíst, že v roce 1781 koupil masný krám Václav Vodák od svého otce Jana Vodáka za 270 zlatých a před rokem 1674 vlastnil chalupu čp. 12 kuchař Jan Hašek. Kovárna existovala na Žernově od 16. století minimálně do roku 1725 v chalupě na návsi, dodatečně označené čp. 15, a krátce nato v chalupě postavené na panském gruntu čp. 10, kde byla až do druhé pol. 19. století.

Pro Žernov je zajímavý i fakt, že v usedlosti č. p. 63 (nyní prodejna a hostinec) žil kmotr a strýc bratří Čapků. Historie se netýká jenom období, které již nemá pamětníka, ale i událostí, jež starší generace má stále v živé paměti.

Při zemních pracích v roce 1981 došlo v Dolcích pod hřbitovem k nálezům mamutího klu, který byl ošetřen a nakonzervován a prozatím uložen v depositáři muzea v České Skalici. Okolní terén na komplexnější archeologický průzkum teprve čeká. Není vyloučeno, že odpověď na otázku položenou v úvodu, kdy do těchto míst přišli první lidé, bude jednou současným představám velmi vzdálená.

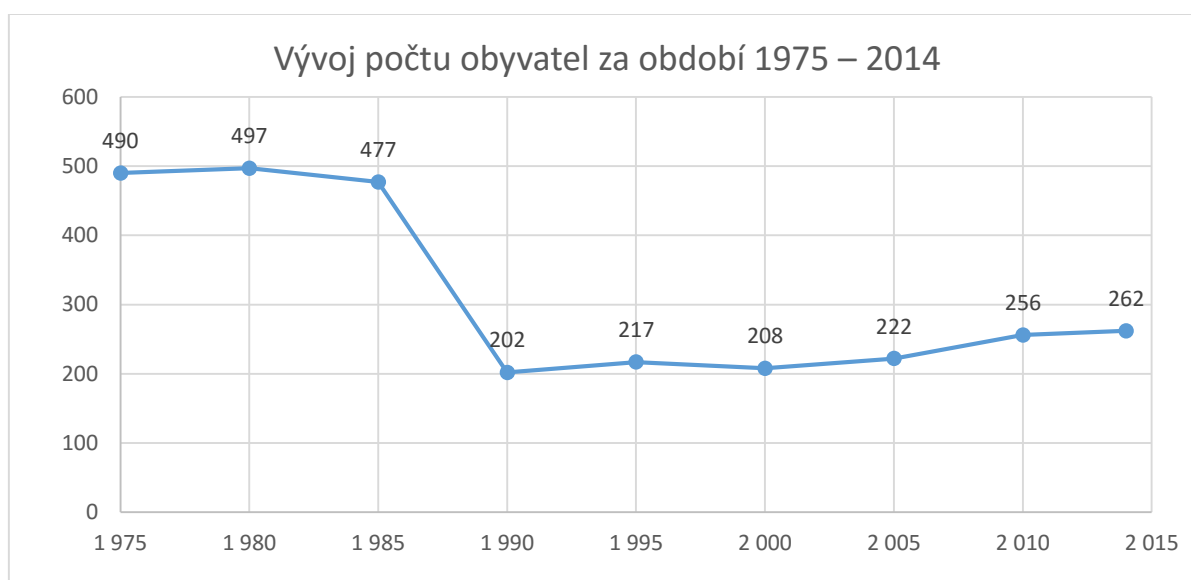
2. OBYVATELSTVO

2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O OBYVATELSTVU OBCE

Vliv na obyvatelstvo měly změny v územním uspořádání obcí - v roce 1960 byly nejenom odtrženy Ratibořice, ale v podstatě ke stejnému datu došlo k integraci tří obcí: Žernova, Červené Hory a Všelib se sídlem MNV na Žernově 32. Toto uspořádání trvalo až do roku 1990, kdy se obec Červená Hora osamostatnila a Všeliby se z vlastního rozhodnutí připojily ke Studnicím.

Vývoj počtu obyvatel má od roku 1990 vzrůstající tendenci, a to jak díky nově narozeným, tak především přistěhovalým.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel za období 1975 – 2014

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

2.2 STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE POHLAVÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY

Dětská složka populace (předproduktivní věk 0-14 let) se podílí 18,7 % na populaci obce. Podíl této věkové kategorie je ve srovnání s hodnotou za Královéhradecký kraj i okres Náchod výrazně vyšší, to platí i o osobách v poproduktivní věkové kategorii.

Tabulka č. 2: Věková struktura obyvatelstva

	Počet trvale bydlících obyvatel	Počet obyvatel ve věku		
	k 31. 12. 2014	0-14 let	15-64 let	65 a více let
Celkem	262	49	179	34
Muži	137	22	97	18
Ženy	125	27	82	16

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

Tabulka č. 3: Porovnání věkové struktury s okresem Náchod a Královéhradeckým krajem v %

věk	Žernov	Okres Náchod	Královéhradecký kraj
Předproduktivní (0-14 let)	18,7	15,3	15,0
Produktivní (15-64 let)	68,3	65,5	66,0
Poproduktivní (65 a více let)	13,0	19,2	19,0
celkem	100	100	100
Index stáří*	69,5	125,5	126

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

*Index stáří je charakteristika, která udává počet osob v poproduktivním věku na sto obyvatel v předproduktivním věku.

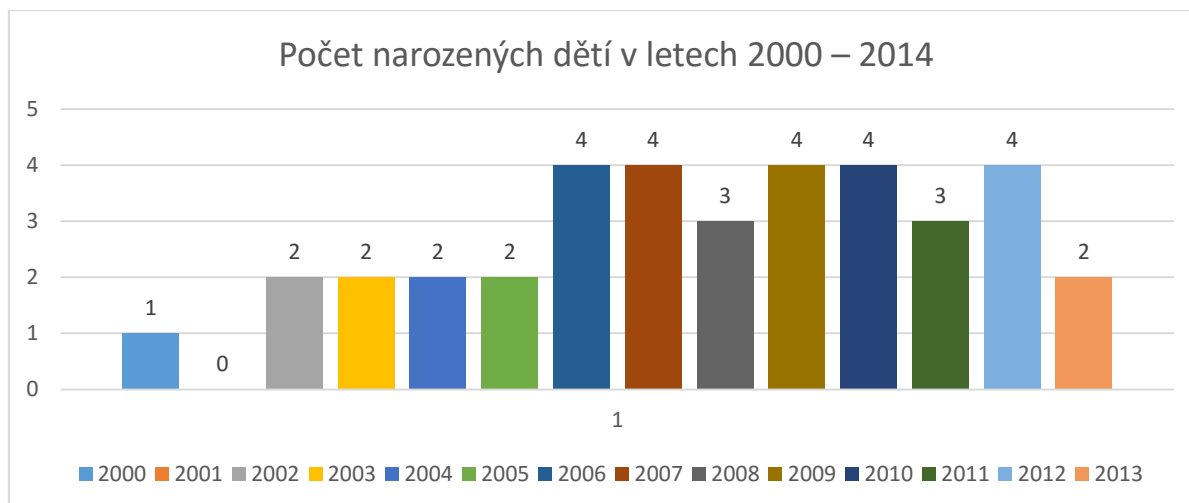
Index stáří obce dosahoval na konci roku 2014 hodnoty 69,5, tzn. nižší zastoupení osob v poproduktivním věku. Hodnota indexu stáří obce je v porovnání s okresem Náchod a Královéhradeckým krajem výrazně nižší. Vzhledem k porodnosti lze očekávat, že se index stáří bude i nadále udržovat v pozitivních hodnotách, tedy pod 100.

Průměrný věk obyvatel obce je 38,5 let.

2.3 PŘIROZENÝ POHYB OBYVATELSTVA

Za posledních 20 let je průměrná **porodnost** 2,5 dítě ročně, v posledních deseti letech dokonce 3,3 dítě ročně. Což má pozitivní vliv na počet obyvatel a snižuje se tak i věkový průměr obce.

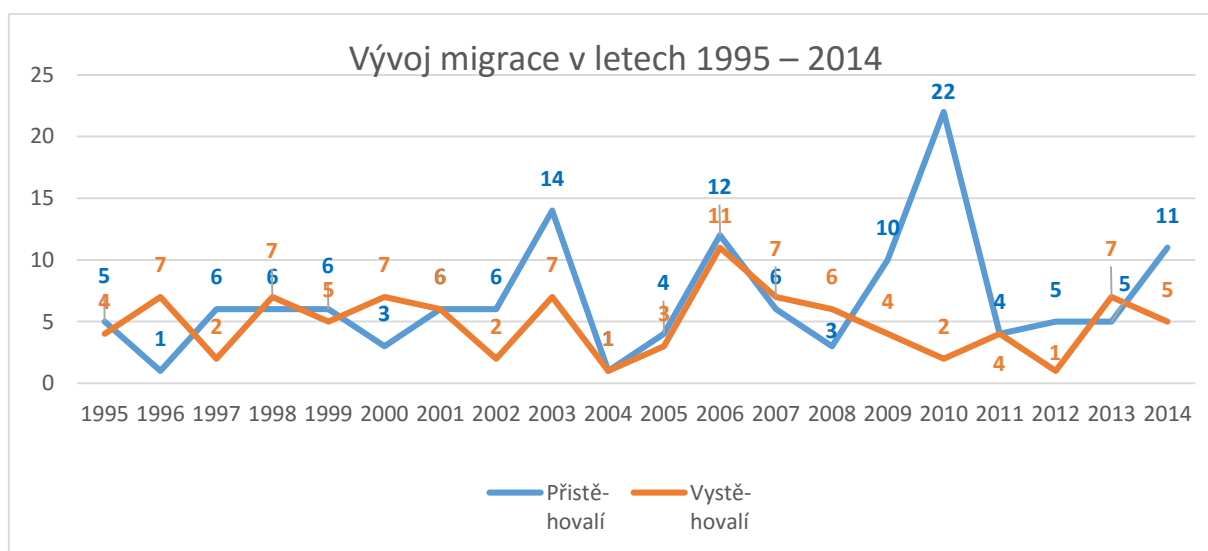
Graf č. 2: Počet narozených dětí v letech 2000 – 2014

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

Migrace, tedy poměr mezi přistěhovanými a odstěhovanými, má pro obec pozitivní bilanci – přistěhovaných bylo 136 osob, odstěhovaných 98 osob za období 1995 – 2014.

Graf č. 3: Vývoj migrace v letech 1995 – 2014

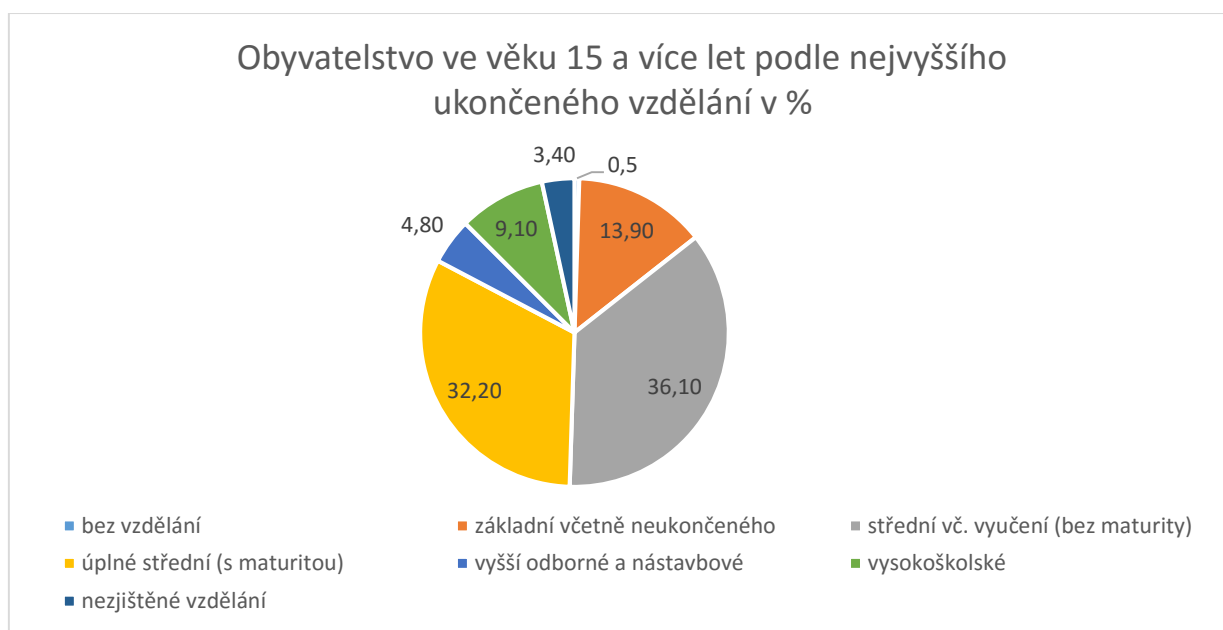
Zdroj: Český statistický úřad, 2015

2.4 VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA

Ve struktuře obyvatel podle SLDB 2011 má mírnou převahu složka osob vyučených, ta má 36,1 % podíl na obyvatelstvu obce staršího patnácti let. Druhou největší vzdělanostní kategorií je skupina osob s úplným středním vzděláním (s maturitou) 32,2 % a základním vzděláním 13,9%.

Oproti Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 došlo k nárůstu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel o 4,5% a o 6% klesl počet obyvatel se základním vzděláním.

Graf č. 4: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v %

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

V následující tabulce je uvedeno srovnání vzdělanostní struktury obce Žernov s okresem Náchod, Královéhradeckým krajem a celou Českou republikou.

Tabulka č. 4: Porovnání vzdělanostní struktury obce s okresem, krajem a ČR v %

	bez vzdělání	základní	vyučen, střední bez maturity	maturita	VOŠ	VŠ
Žernov	0,5	13,9	36,1	32,2	4,8	9,1
Okres Náchod	0,4	15,9	31,6	22,9	3,7	7,0
Královéhradecký kraj	0,4	17,6	35,9	27,4	1,3	10,1
ČR	0,5	17,8	33	27,1	4,1	12,5

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

3. ZAMĚSTNANOST

3.1 PRACOVNÍ SÍLY

Celkový podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva byl v roce 2011 v Žernově 46,2 %, což je mírně pod úrovní okresu Náchod (46,4%) nebo Královéhradeckého kraje (47,2%).

Tabulka č. 5: Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva

Ekonomická aktivita			Obyvatelstvo celkem		v tom	
			abs.	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem			262	100	137	125
Ekonomicky aktivní celkem			121	46,2	73	48
V tom	zaměstnaní		117	44,7	73	44
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	81	41,7	51	30
		zaměstnavatelé	7	2,7	5	2
		pracující na vlastní účet	19	7,3	11	8
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	3	1,1	1	2
		ženy na mateřské dovolené	3	1,1	-	3
	nezaměstnaní		4	1,5	-	4
Ekonomicky neaktivní celkem			117	44,7	52	65
Z toho	nepracující důchodci		48	18,3	21	27
	žáci, studenti, učni		31	11,8	17	14
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			13	5	7	

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

Z následující tabulky je patrné, že nejvíce osob pracuje v průmyslovém odvětví (28,2%), dále v zemědělství, lesnictví a rybářství (11,1%), v maloobchodě a velkoobchodě (8,5%).

Tabulka č. 6: Počet zaměstnanců v jednotlivých oborech

Odvětví ekonomické činnosti, nejvyšší ukončené vzdělání	Zaměstnaní celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy
Zaměstnaní celkem	117	100	73	44
Z celku podle odvětví ekonomické činnosti:				
Zemědělství, lesnictví, rybářství	13	11,1	11	2
Průmysl	33	28,2	19	14
Stavebnictví	8	6,8	8	-
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	10	8,5	7	3
Doprava a skladování	6	5,1	4	2
Ubytování, stravování a pohostinství	-	-	-	-
Informační a komunikační činnosti	4	3,4	3	1
Peněžnictví a pojišťovnictví	1	0,9	-	1
Činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	6	5,1	3	3
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1,7	2	-
Vzdělávání	3	2,6	1	2
Zdravotní a sociální péče	5	4,3	2	3
Nezjištěno	23	19,7	13	10

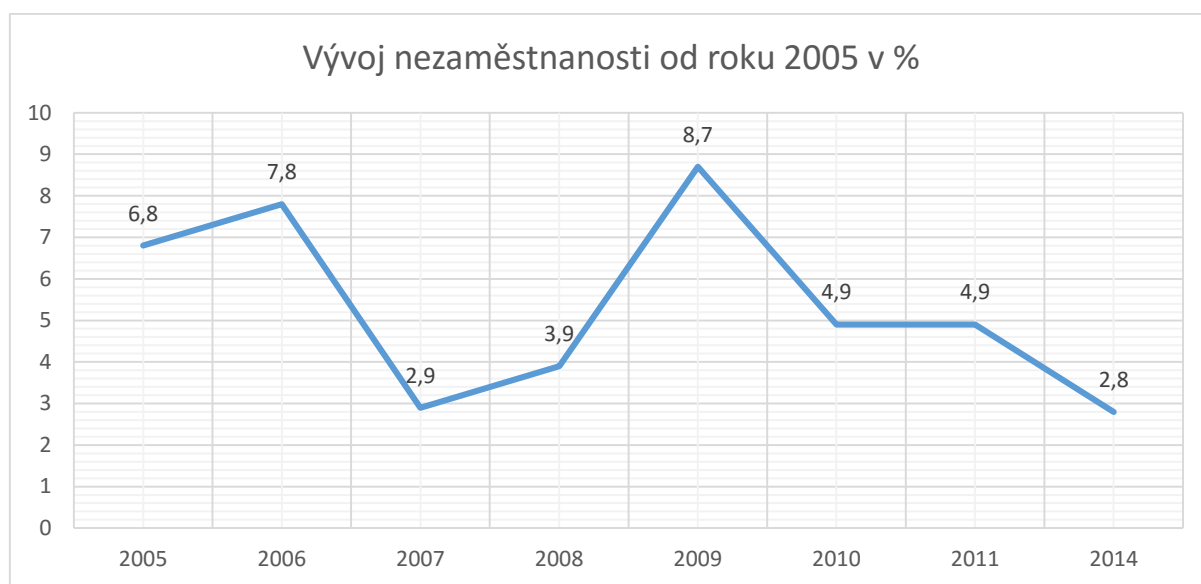
Zdroj: Český statistický úřad, 2015

Pozn.: U tří osob nejsou známy žádné údaje.

3.2 NEZAMĚŠTNANOST

V první polovině roku 2015 se míra nezaměstnanosti v obci pohybovala kolem 3,5 %, v říjnu dokonce klesla na 1,7 %. V porovnání s okresem Náchod (4,4 %), Královéhradeckým krajem (4,7 %) nebo Českou republikou jako celkem (5,9 %) je to nezaměstnanost velmi nízká. Vzhledem k nízkému počtu obyvatel (v produktivním věku řádově sto dvacet) se samozřejmě může nezaměstnanost snadno měnit. V letech 2012 a 2013 nejsou, díky změně metodiky na MPSV, data k dispozici.

Graf č. 5: Vývoj nezaměstnanosti od roku 2005 v %

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

4. MÍSTNÍ EKONOMIKA

4.1 HOSPODÁŘSKÝ VÝVOJ

Zemědělství

Zemědělská půda představuje 60% rozlohy Žernova, z čehož 43,6 % tvoří orná půda. Lesy pokrývají téměř 30 % katastru, v porovnání s okolními obcemi je to vysoký podíl.

V obci nedochází k žádným razantním změnám v druhové skladbě pozemků.

Tabulka č. 7: Druhy půd v obci

Druh	v ha	v %
Celková plocha obce	470,25	100
Zemědělská půda	283,8	60,4
Zahrady	13,67	2,9
Trvalý travní porost	58,37	12,4
Chmelnice a vinice	0	0
Orná půda	204,64	43,6
Ovocné sady	7,11	1,5
Nezemědělská půda	186,46	39,6
Vodní plochy	11,84	2,5
Ostatní plochy	32,57	6,9
Lesní půda	134,7	28,6
Zastavěné plochy	7,36	1,6

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

4.2 PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY V OBCI

V roce 2014 bylo registrováno v Žernově 68 podnikatelských subjektů. Největší podíl představovali živnostníci - fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona (48), dále fyzické osoby nepodnikající podle živnostenského zákona (6) a zemědělci (7) a právnické osoby 7 subjektů. Dále je uveden přehled subjektů dle převládající hospodářské činnosti.

Tabulka č. 8: Podnikatelské subjekty dle odvětví

Odvětví	počet	%
Zpracovatelský průmysl	14	20,6
Zemědělství, lesnictví, rybolov	11	16,1
Velkoobchod, maloobchod, oprava aut	10	14,7
Profesní, vědecké a technické činnosti	7	10,3
Stavebnictví	6	8,8
Ubytování, stravování, pohostinství	4	5,9
Peněžnictví, pojišťovnictví	3	4,4
Ostatní činnosti	3	4,4
Doprava a skladování	3	4,4
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	2,9
Vzdělávání	1	1,5
Informační a komunikační činnost	1	1,5
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1	1,5
Nezjištěno	1	1,5
Administrativní a podpůrné činnosti	1	1,5

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

4.3 ROZPOČET OBCE

Rozpočet byl v letech 2011 a 2012 ztrátový – v roce 2011 byl schodek 639 160,- Kč a v roce 2012 byla výše schodku 60 620,- Kč, ovšem v letech 2013 a 2014 se obci podařilo hospodařit s přebytkem v roce 2013 ve výši 470 956,- Kč a 2014 ve výši 261 796,- Kč.

Příjmy

Příjmy obce ze státního rozpočtu mají mírně stoupající tendenci, výrazný vliv na rozpočet obce má čerpání dotací. V tomto ohledu je obec poměrně úspěšná.

Tabulka č. 9: Přehled příjmů obce (v Kč)

Druh příjmu	2011	2012	2013	2014
Celkové příjmy	3 751 410	3 095 550	3 388 225	3 359 383
Daň z příjmu FO	450 660	553 110	584 560	522 297
Daň z příjmu PO (vč. za obec)	627 430	497 260	677 766	533 574
Daň z přidané hodnoty	883 700	831 970	986 736	1 114 923
Daň z majetku	244 160	226 610	223 033	234 245
Poplatky	244 160	9 730	113 835	259 600
Správní poplatky	87 080	1 450	900	2 400
Ostatní poplatky	1 500	600	88	88
Daňové příjmy celkem	2 538 690	2 120 730	2 586 918	2 667 127
Nedaňové příjmy	179 650	226 360	359 716	290 356
Kapitálové příjmy	391 530	460 460	332 246	0
Dotace, půjčky, transfery	641 540	288 000	109 345	401 900
Nedaňové příjmy celkem	1 212 720	974 820	801 307	692 256

Zdroj: Rozpočet obce 2011 - 2014

Čerpání dotací:

Tabulka č. 10: Přehled dotací

Přehled přijatých dotací v letech 2011 – 2014 mimo dotací ze státního rozpočtu na konání voleb.

rok	Dotační titul	Účel dotace	částka
2011	Královéhradecký kraj	Žernovský bajk	25 000,00 Kč
	Královéhradecký kraj	Hospodaření v lesích	11 340,00 Kč
	POV	Veřejné osvětlení	348 200,00 Kč
	MAS - PRV	Přístřešek	195 640,00 Kč
2012	Královéhradecký kraj	Výměna oken a dveří u Obecního úřadu Žernov	129 000,00 Kč
	Královéhradecký kraj - POV	Pokrytí úroků z úvěru	25 000,00 Kč
2013	Královéhradecký kraj	Územní plán obce Žernov	39 000,00 Kč
	Královéhradecký kraj - POV	Pokrytí úroků z úvěru	21 000,00 Kč

Zdroj: Rozpočet obce 2011 - 2014

Výdaje

Největším výdajem rozpočtu obce je zajištění výkonu veřejné správy. Významnými investicemi byly v roce 2011 vybudování nového osvětlení a v letech 2012 a 2013 oprava komunikací. Významná je i podpora Sboru dobrovolných hasičů. Obec přispívá také na kulturní a sportovní aktivity v obci.

Tabulka č. 11: Přehled výdajů obce

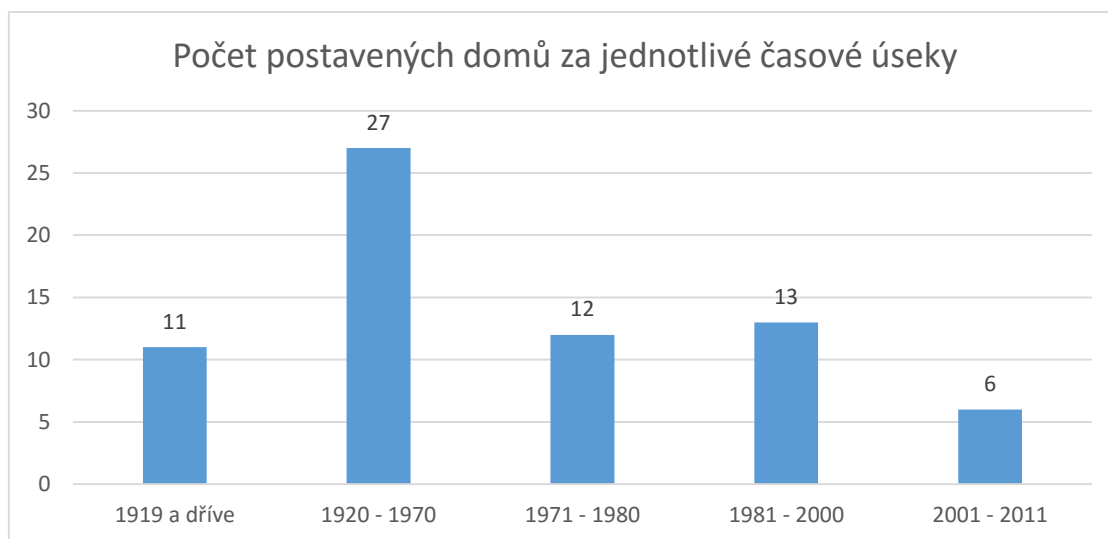
	2011	2012	2013	2014
Zemědělství a lesy	36 860	0	11 756	3 291
Průmysl (komunikace, vodní díla)	112 280	570 420	513 759	244 840
Vzdělání	107 920	129 700	34 200	28 800
Kultura	135 740	86 230	79 448	110 961
Tělovýchova a sport (klubovny, hřiště)	549 050	77 420	63 140	74 676
Zdravotnictví	1 000	0	1 000	1 000
Bydlení rozvoj	946 040	263 730	449 964	549 232
Ochrana životního prostředí	440 100	349 540	361 970	359 553
Sociální věci	100	10 000	0	0
Bezpečnost	323 540	163 190	145 846	143 397
Veřejná správa	1 493 870	1 505 640	1 255 166	1 268 837
	4 109 640	3 155 870	2 904 493	5 097 587

Zdroj: Rozpočet obce 2011 - 2014

5. DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ

Domovní fond dle SLDB 2011 tvořilo 113 rodinných domů a 1 bytový dům. Trvale je obydleno 70 rodinných domů a 1 bytový dům, 39 objektů je využíváno k rekreaci, u ostatních neuvedeno. Domy jsou většinou v soukromém vlastnictví, 1 dům vlastní bytové družstvo a 5 domů je ve spoluvlastnictví vlastníků bytu. 61 domů má jeden byt, 9 domů má 2 – 3 byty, jeden dům má více než čtyři byty. Průměrné stáří domů je 52,9 let. Celkem se jedná o 84 bytových domácností.

Graf č. 6: Počet postavených domů za jednotlivé časové úseky

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

6. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Voda:

Územím obce protéká po západní a jižní hranici, v místní části Rýzmburk, řeka Úpa. V obci je několik rybníků. V místní části Rýzmburk je i studánka Nad červeným mostem. Při cestě podél řeky Úpy ve směru od Viktorčina splavu k Červenému mostu je pramen Mergl. Jedná se o strmou a širokou zavodněnou stráž mezi Úpou a Rýzmburkem. Voda z podmáčené stráně se postupně sbíhá v jeden velký celek a u konce svého toku vytváří i hezký malý vodopád.

Obec má zbudovaný vodovod, který pro obec spravuje společnost VODA Červený Kostelec, s.r.o.

Kanalizace:

Obec Žernov má pouze nezkolaudovanou dešťovou kanalizaci, splašková chybí.

Elektrická energie:

V současné době je elektrická energie do obce přiváděna venkovním vedením 35kV, a to je napájeno z vedení velmi vysokého napětí 110kV.

Plyn:

Obec není napojena na rozvod plynu. K vytápění občané nejvíce používají zejména pevná paliva.

7. DOPRAVA

Obcí neprochází žádná silnice první či druhé třídy, 4 km od obce je možnost napojení na silnici I/33, která vede na Náchod a do Polska.

Silniční doprava

Současné pokrytí území obce silniční sítí je vyhovující. Obec má dobré silniční napojení na okolní větší města – Česká Skalice 5km, Červený Kostelec 7km a Náchod 12 km. Obec je zatížena nákladní dopravou.

Hromadná doprava

Autobusové spojení Žernova je zajištěno prostřednictvím společností AUDIS BUS s.r.o. a ČSAD Ústí nad Orlicí, a. s. a OSNADO s.r.o. Do České Skalice jezdí v pracovní dny 10 spojů, poslední jede v 19:00. Do Červeného Kostelce 5 přímých spojů. Do Náchoda jede jeden přímý spoj, další spojení je možné přes Českou Skalici. Umožňují tak dopravu do zaměstnání a do škol i zpět.

Všechny spoje obsluhují obec pouze v pracovní dny. V sobotu a v neděli není autobusová doprava k dispozici.

Obec nemá také **železniční** spojení, nejbližší železniční stanice jsou v obci Řešetová Lhota (4,5 km), České Skalici nebo v Červeném Kostelci.

Cyklistická doprava

Obcí prochází cyklotrasa č. 4057 – Třtice, Babiččino údolí – Ratibořice, Bílý most, dlouhá 4,7 km. V okolí jsou cyklotrasy – Okolím Ratibořic, dále cyklotrasa č. 4018 „Okruh Boženy Němcové“ Ratibořice – Havlovice – Červený Kostelec – Řešetová Lhota – Studnice – Česká Skalice – Ratibořice.

Ostatní doprava

Nejbližší mezinárodní letiště je v Pardubicích. V Hradci Králové je veřejné vnitrostátní letiště, neveřejné mezinárodní letiště a heliport. V obci Vysokov (6km) je letiště pro ultralehká letadla.

Obcí neprotéká žádný vodní tok využitelný pro vodní dopravu.

8. VYBAVENOST A SLUŽBY

Obec má základní občanskou vybavenost. V Žernově je obecní úřad, knihovna. Pro sport jsou k dispozici dvě hřiště.

Školství

Základní škola ani mateřská škola v Žernově není, děti dojíždějí do okolních obcí dle volných míst v zařízeních, zaměstnání rodičů a dopravní dostupnosti. Nejčastěji děti dojíždějí do MŠ v Červené Hoře, do Základní školy v České Skalici.

Lékařská péče a sociální péče

V obci se nenachází lékařská ordinace, nejbližší ordinace praktického, dětského a zubního lékaře a lékárna jsou v České Skalici, Červeném Kostelci a Náchodě, kde je i řada odborných specialistů. Nejbližší nemocnice je v Oblastní nemocnici v Náchodě.

Sociální služby nejsou v obci poskytovány. Pro občany jsou v případě potřeby dostupné služby pro seniory poskytované Charitou v Červeném Kostelci. Velmi dobře v obci funguje i sousedská výpomoc.

Spolky v obci

V obci funguje několik spolků: SDH Žernov, TJ ČSTV Žernov, Sultán - Český kynologický svaz ZKO Žernov – Rýzmburk. Dále neformální uskupení seniorů Středoklub.

V obci má ještě sídlo Český svaz chovatelů, Základní organizace Studnice.

Sbor dobrovolných hasičů Žernov

Sbor dobrovolných hasičů na Žernově byl založen v březnu 1883 na základě § 35 Zemského zákona z roku 1876, do sboru tehdy vstoupilo 51 občanů. V roce 1913 byla postavena hasičská zbrojnice a v roce 1924 na ní přibyla věžička, na kterou byl zavěšen zvon.

V roce 1998 došlo k omlazení vozového parku, vozidlo značky ROBUR bylo nahrazeno vozem FORD TRANSIT, který zakoupila obec. V roce 2000 bylo tedy zakoupeno vozidlo AVIA A-21 FURGON.

V současné době sbor čítá 58 členů. Aktivita se později rozšířila na pořádání plesu, výstavby hranice na čarodějnice, spolupráce při pořádání Rýzmburského voříška, uspořádání tradiční soutěže Žernovský pohár, zajištění tratě na závodu horských kol Žernovský bajk, na konci prázdnin přátelskou Sousedskou veselici pod širým nebem, a od roku 2002, kdy byla zakoupena motorová řetězová pila, se SDH stará i o veřejnou zeleň. V dnešní době působí sbor jako nejsilnější organizace v obci. Za poslední roky bylo vyškoleno 20 hasičů a několik jich získalo odbornost 2. a 3. stupně. V roce 2004 bylo vozidlo přestříkáno do hasičské podoby.

Vozidlo bylo i náležitě vybaveno k zásahu. Z tohoto důvodu byla předmětem řešení i požární zbrojnice, což se uskutečnilo na podzim stejného roku.

Středoklub

Neformální uskupení místních seniorů, kteří se pravidelně scházejí každou středu. Společně jezdí na výlety, pomáhají obci při brigádách, diskutují.

Obec spolky podporuje nejen finančně, ale i zapůjčením prostor či vybavením na akce.

Zázemí pro spolkový život

Obec má zázemí v místní hasičárně, dále v Restauraci U Čapků, klubovně SDH, obecním úřadě, knihovně.

Sportovní zázemí

Ke sportování lze využít fotbalové hřiště, dále dětské hřiště a tělocvičnu ve vlastnictví obce Žernov.

Akce v obci

Obec žije bohatým kulturním životem – plesy různých spolků např. Zástěrkový ples, pálení čarodějnic, kácení máje, rozsvěcení vánočního stromu či posezení pro seniory. Obec pořádá sportovní turnaje – např. Žernovský bajk, turnaj v nohejbale, Běh Babiččiným údolím. Kynologický spolek Sultán pořádá výstavu psů – Rýzmburský voříšek.

Pořadatelem většiny akcí je obec Žernov a Sbor dobrovolných hasičů Žernov.

9. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KRAJINA

Území obce Žernov spadá do oblasti Národní přírodní památky Babiččino údolí. Předmětem ochrany je harmonická kulturní krajina se zbytky přírodních porostů v údolí Úpy. Do místní části Rýzmburku zasahuje evropsky významná lokalita Babiččino údolí – Rýzmburk. V obci jsou i dva památné stromy duby letní nad rybníčkem v Žernově.

Národní přírodní památka Babiččino údolí

Území je zařazené v kategorii národní památka hned dvakrát. Architektonické a kulturní hodnoty jako národní kulturní památka, přírodě blízké lesy a louky v nivě Úpy jako národní přírodní památka. Úpa je zde zaříznuta zejména do usazených hornin. Pozoruhodný je čtvrtohorní travertin, který vzniká usazováním rozpuštěných sloučenin z pramenících vápenitých vod. Prudké svahy údolí jsou porostlé druhově bohatým lesem s výrazným zastoupením klenu, lípy a buku, s vtroušeným dubem, habrem a jedlím. Louky v nivě byly z velké části bohužel odvodněny, což vedlo ke ztrátě druhového bohatství, které zůstalo zachováno při jejich okrajích, na menších loučkách a ve starých sadech. Na březích řeky hnízdí ledňáček říční, je na ni vázán také skorec vodní a cvrčilka říční. Babiččino údolí zdobí mnoho starých soliterních stromů. Významný je výskyt motýlů vzácných v celé Evropě - modráška bahenního a očkovaného, jejichž populace se udržela také díky nedůslednému sklizení trávy z příkopů historického zavlažovacího systému. Oba motýli mají zajímavý životní cyklus. Jejich housenky se vyvíjejí z vajíček, která samička klade do květenství krvavce totenu. Po několikerém svlékání housenka oklame dělnici mravence, která ji odnese do mraveniště. Tam se housenka živí i larvami a kuklami mravenců. Dospělý motýl sají téměř výhradně nektar krvavce.

Evropsky významná lokalita Babiččino údolí – Rýzmburk:

Nejhodnotnějším biotopem jsou suťové lesy, které jsou vázány na strmé svahy s občasnými výchozy skal (se štěrbínovou vegetací – výskyt kapradiny laločnaté). Významné je poměrně časté zastoupení pěnovcových prameništ (zejména v části pod Rýzmburkem) s charakteristicky vyvinutým mechovým patrem a s inkrustacemi vápence. Na jediném místě se vyskytuje fragment lučního pěnovcového prameniště, kde pěnovce vytváří soustavu terás s miniaturními jezírky. Hluboce zaříznuté údolí Úpy vytváří i přes nízkou nadmořskou výšku příznivé mikroklimatické podmínky pro rozšíření rostlinných druhů typických pro submontánní a montánní polohy, např. pryskyřník platanolistý, kebrlík lesklý, žluťucha aj. Nejhodnotnější jsou svahové ovsíkové louky na tzv. Bílém kopci, které místy mají charakter suchých trávníků s výskytem vemeníku dvoulistého a prvosenky jarní.

Ze zoologického hlediska je významný výskyt druhů: ledňáček říční, konipas horský, skorec vodní a cvrčilka říční. V lesích se vyskytují např. krahujec obecný, jestřáb lesní, holub doupňák, výr velký, datel černý, žluna šedá, strakapoud prostřední, linduška lesní, lejsek černohlavý, sýkora parukářka aj. Babiččino údolí patří k druhově bohatým malakozoologickým lokalitám. Většinou jde o prvky lesní a lužní, na opukových skalách i druhy skalní a teplomilné.

Zoogeograficky je významný výskyt vláhovky karpatské. Území je zároveň významnou kulturně - historickou památkou v návaznosti na život a dílo Boženy Němcové.

Odpady

Pro shromažďování a třídění komunálního odpadu jsou občanům k dispozici sběrné nádoby (popelnice), které slouží k ukládání zbytkového odpadu z domácnosti po vytřídění (např. smetky, popel, saze, nevratné obaly). V obci jsou tři místa, kde jsou umístěny kontejnery. Na velké návsi jsou kontejnery na plast, papír, sklo a přibyl nový kontejner na textil, obuv a hračky. Na malé návsi za Šíchovými jsou kontejnery na plast, papír a sklo, další na Rýzmburku na plasty.

10. MÍSTNÍ PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE

Kaple Panny Marie Sněžné

Kaple Panny Marie Sněžné je římskokatolická kaple na návsi v obci Žernov. Původně barokní kaple stojí prý na místě bývalého pivovaru. Stavba byla dokončena v roce 1780. Po opravách byla znovu otevřena a při slavnostní bohoslužbě vysvěcena arcibiskupem Otčenáškem 25. září 2005. Půdorys byl původně skoro čtvercový, s apsidovitým kněžištěm. Roku 1898 byla loď prodloužena o 6 metrů a byla k ní přistavěna sakristie. Triumfální oblouk je segmentový. Stěny hladké, okna polokruhová, vížka dřevěná. Bohoslužby se konají v neděli před slavností sv. Václava. Kaple je ve vlastnictví Římskokatolické církve – farnosti Náchod.

Zřícenina hradu Rýzmburk

Z hradu se do dnešních dnů dochovaly pouze zbytky podsklepené brány, hradeb a valeně klenutých sklepů. Hradní zříceniny jsou volně přístupné. Hrad byl založen ve 2. polovině 13. století. První písemná zmínka pochází z roku 1319. V roce 1544 koupil Rýzmburk Bernard Žehušický z Nestajova a učinil z něj centrum celého panství. Na rozhraní 16. a 17. století byl hrad opuštěn, v roce 1634 jej vyplnilo císařské vojsko a v roce 1641 Švédové. Na konci 17. století byl kámen z Rýzmburku používán jako stavební materiál, poté zůstal Rýzmburk zříceninou.

Rýzmburský altán

Rýzmburský altán byl vystavěn roku 1798 vévodou Petrem Kuronským na místě bývalého gotického hradu. K výstavbě altánu posloužily i zbytky zdiva původního hradu, které byly dále použity i při stavebních pracích na ratibořickém zámku. Z altánu je výhled do údolí Úpy a k Jestřebím horám.

Červený most

Červený most je zajímavou technickou památkou Babiččina údolí. Překlenuje říčku Úpu pod rýzmburským altánem. Jde o dřevěný trámový most na kamenných pilířích, který je mořený do výrazné rubínové barvy. Přes most vedou značené turistické trasy, červená a modrá

Pohodelská lávka

Před vánočními svátky roku 2008 se poblíž hájovny pod Bílým kopcem sešly nejméně dvě stovky lidí ze Žernova a okolí, aby se zúčastnily za přítomnosti poslankyně PS Parlamentu ČR Mgr. Zdeňky Horníkové slavnostního otevření nové lávky přes Úpu v lokalitě Pohodlí. Z časových a finančních důvodů byla vyrobena podle projektu pana Ing. Haucka až v Rakousku. Jednotlivé díly byly přivezeny a smontovány na břehu a celá konstrukce byla následně usazena na své místo pomocí velkého jeřábu. Jejím předchůdcem byla lávka vzpěradlové konstrukce

vybudovaná v letech 1943/44. Po více než 30 letech své existence se v únoru 1979, vinou pokračující hniloby, samovolně zřítíla do vody. Ještě starší lávka stávala pod bývalým splavem v místech nynějšího brodu. Byla dosti úzká a její konstrukci tvořily neopracované souše, které byly nesený dvěma nebo třemi podpěrami zapuštěnými do dna řeky. Ze stejného materiálu bylo i jednoduché zábradlí. Téměř po každé velké vodě bylo nutné provádět její částečnou obnovu.

Rozhledna Žernov

Rozhledna byla otevřena 30. 11. 2014. Je vysoká dvacet čtyři metrů a na její vyhlídkovou plošinu vede dvaadvadesát schodů. Po výstupu se otevírá jedinečný výhled na Krkonoše, Jestřebí hory, Orlické hory i Polabí. Byla vystavěná v rámci projektu „Místa plná rozhledů v Euroregionu Glacensis“ díky spolupráci Branky o.p.s. a Euroregionu Glacensis.

Babiččino údolí

Název údolí je odvozen z povídky Boženy Němcové *Babička*, jehož děj sem spisovatelka umístila. Jedná se o údolí Úpy severně od České Skalice poblíž zámku v Ratibořicích. Tuto krajinu Babiččiným údolím nazval poprvé roku 1878 spisovatel Otakar Jedlička působící ve Smiřicích jako lékař. Roku 1952 prohlásilo tehdejší Ministerstvo školství, věd a umění toto údolí za krajinnou a národní rezervaci, roku 1978 pak bylo prohlášeno národní kulturní památkou.

K nejnavštěvovanějším místům údolí patří Staré bělidlo, domek čp. 7 u Viktorčina splavu. Zde prožila Božena Němcová roku 1844 prázdniny se svými dětmi a v povídce *Babička* sem přenesla své vzpomínky z dětství prožitého s její babičkou Marií Magdalénou Novotnou na starém panském bělidle pod zámkem v nedalekých Ratibořicích. Původní bělidlo nechala majitelka zámku Kateřina Zaháňská zbořit roku 1830. Po 2. světové válce byl domek čp. 7 vybaven dobovým lidovým nábytkem ze sbírek Muzea Boženy Němcové v České Skalici. Budova a okolí byly později dále upraveny roku 1970 při natáčení filmu *Babička* režiséra Antonína Moskalyky; jako připomínka povídky stojí asi v polovině cesty mezi ratibořickým zámkem a Starým bělidlem také sousoší babičky s dětmi a psy.

Viktorčin splav za Starým bělidlem také v průběhu let změnil podobu i polohu; nejprve při stavbě zavodňovacích soustav v letech 1842 - 1848 a 1874 - 1875, později v rámci regulace toku Úpy ve 20. a 50. letech 20. století. Na místo původně dřevěného splavu bylo osazeno betonové a kamenné čelo - to bylo roku 1970 při natáčení filmu z důvodu obnovení staršího vzhledu obloženo kmeny stromů. Původní splav byl v místě současné cesty.

Přibližně v polovině cesty mezi babiččiným pomníkem a Starým bělidlem je pod dubem kamenný křížek s letopočtem 1866. Ten nemá nic společného s Viktorkou, jak se někteří lidé mylně domnívají, ale jde o památku na padlého vojáka. Křížek byl původně uprostřed louky, na toto místo byl přemístěn poté, co jej několikrát poškodili zemědělci při sekání trávy.

Naučná stezka Jakuba Míly

Jedná se o pěší turistický okruh se třinácti zastaveními, který navazuje na stávající naučnou stezku v Babiččině údolí.

Vychází z Ratibořic od Panského hostince, pokračuje okolo mlýna přes Žernovskou lávku na Žernov, dále na Rýzmburk, směřuje dolů k řece, kolem pramene Jakuba Míly – Merglu, na Pohodlí a přes Bílý most zpět do Ratibořic. Okruh je 6 km dlouhý. Na jednotlivých zastaveních si může návštěvník připomenout některá známá i méně známá místa, která mají spojitost s nejznámějším dílem Boženy Němcové Babička nebo s její povídkou Dlouhá noc. Několika fotografiemi je připomenuta i historie Čapkova rodu, ze kterého vzešly dvě známé postavy literárního a uměleckého světa.

11. MÍSTNÍ SPRÁVA

Základní legislativní normou, kterou se ve své činnosti řídí obec, je zákon č. 128/2000 Sb. ve zněních pozdějších předpisů (zákon o obcích). Obec Žernov spravuje své záležitosti samostatně a zároveň vykonává státní správu v rozsahu tzv. přenesené působnosti.

Nejvyšším a zároveň výkonným orgánem samosprávy je zastupitelstvo obce volené na čtyři roky. V současném volebním období má devět členů, kteří byli zvoleni v komunálních volbách, které se konaly v říjnu 2014. Zastupitelstvo obce Žernov pracuje v čele s neuvolněným starostou obce a jednou místostarostkou.

V posledních komunálních volbách v roce 2014 kandidovalo jedno Sdružení nezávislých kandidátů Za Žernov krásnější, které mělo devět kandidátů.

Obec zřizuje povinné výbory – finanční a kontrolní.

Obec komunikuje s občany formou vývěsek, plakátů, osobně, e-mailem, dále vydává obecní zpravodaj Žernovák, cca 2x ročně, www.zernov.cz, FB Žernováci a hromadné SMS.

Schválením zastupitelstva deklarovala obec Žernov souhlas s naplňováním Strategického plánu LEADER, na jehož základě Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují bude v programovacím období 2014-2020 příjemcem podpory z evropských dotačních titulů IROP, OP Zaměstnanost, Program rozvoje venkova/LEADER. Obec Žernov a její příspěvkové organizace, neziskové organizace a podnikatelé z území, mohou být žadateli o podporu z tohoto programu.

Obec je členem Mikroregionu Svazek obcí 1866

„Svazek obcí 1866“ je tvořen územím šesti obcí – Červená Hora, Provodov – Šonov, Slatina nad Úpou, Studnice, Vysokov a Žernov. Historie svazku začala dnem 15. září 1999, kdy bylo založeno „Sdružení obcí 1866“. Iniciátorem vzniku této právnické osoby byla obec Studnice. Zakladatelskými obcemi se kromě ní staly: Červená Hora, Provodov-Šonov, Vysokov a Žernov. Název sdružení byl zvolen podle historické události, neboť právě v tomto kraji se odehrály nejkrutější boje prusko-rakouské války z roku 1866. Území mikroregionu je obklopeno čtyřmi významnými městy stávajícího náchodského okresu: Náchodem, Novým Městem nad Metují, Českou Skalicí a Červeným Kostelcem. Samotný svazek však nemá mezi svými členy žádné jádrové město. Území mikroregionu se nachází v blízkosti hranic s Polskem, proto je zcela přirozené, že byla v červnu 2001 navázána mezinárodní spolupráce s polskými partnery. Přeshraniční spolupráci rozvíjíme a posilujeme na úseku kultury, sportu, osvěty a občanských iniciativ.

12. SHRnutí

Analytická východiska pro SWOT analýzu

Hlavní charakteristiky obce

1. Obec Žernov spadá do působnosti obce s rozšířenou působností Česká Skalice, nachází se asi 5 km východně od tohoto města.
2. Katastr obce má rozlohu 470 hektarů. V současnosti žije v obci 273 obyvatel.
3. V územním plánu jsou další lokality na výstavbu nových domů.
4. Obec má poměrně dobré dopravní spojení, ale veřejná doprava je nedostatečná, v sobotu, neděli a ve svátcích je nulová!
5. V obci je základní občanská vybavenost, další poskytují sousední obce, případně města Česká Skalice, Červený Kostelec, Náchod.

Ekonomický profil, lidský potenciál a trh práce

6. Počet obyvatel obce má mírně stoupající tendenci.
7. V obci žije relativně dost dětí do 15 let, průměrný věk je 38,5 let.
8. Struktura obyvatelstva Žernov podle vzdělání má podobnou strukturu jako na území kraje a okresu.
9. Míra nezaměstnanosti je v druhé třetině roku 2015 velmi nízká, pod úroveň okresu i kraje. Vzhledem k malému počtu obyvatel v produktivním věku podíl nezaměstnaných silně kolísá, v posledních letech je však stále nízký.

Školství, sociální a zdravotní péče

10. Z občanské vybavenosti má Žernov pouze obecní knihovnu, hospodu.
11. Základní ani mateřská škola v obci nejsou. Děti jezdí do školy do Červené hory, České Skalice či Červeného Kostelce.
12. Lékařská péče je v České Skalici či Červeném Kostelci. Nemocnice je v Náchodě.

Kultura a sport

13. Duší obce je Sbor dobrovolných hasičů Žernov, v němž je zapojena čtvrtina obyvatel. SDH organizuje řadu společenských akcí a účastní se také – vedle zásahů – i různých soutěží.
14. V obci je fotbalové hřiště a tělocvična.

Životní prostředí

- 15. V obci nejsou žádné větší zdroje znečištění, v okolí je poměrně zachovalá příroda.
- 16. Území obce Žernov spadá do Národní přírodní památky Babiččino údolí a v místní části Rýzmburk je evropsky významná lokalita Babiččino údolí – Rýzmburk.

Místní zajímavosti a turistika

- 17. Obec má turistický potenciál ve formě nedalekého Babiččina údolí, v obci je nová rozhledna Žernov, zřícenina hradu Rýzmburk a Rýzmburský altán.

SWOT ANALÝZA

Tabulka č. 12: SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY:	SLABÉ STRÁNKY:
Krásná lokalita, příroda	Dopravní bezpečnost v obci – nerespektování předepsané rychlosti
Dobrá komunita, dobré sousedské vztahy	Chybí cyklostezky směr Zlích a Červená Hora
Fungující SDH včetně mládeže	Dopravní obslužnost pro školáky a v So, Ne
Bohatý spolkový život – př. Středoklub	Špatný stav komunikací
Zastupitelstvo – schopné, pracovité	Pasivita některých občanů
Klidné místo k bydlení	Nedostatečné vybavení SDH
Absence velkých průmyslových podniků	
Nízká nezaměstnanost	
Zázemí pro sport, společenské akce	
PŘÍLEŽITOSTI:	HROZBY:
Schopní a aktivní občané	Omezený rozpočet obce ze strany státu
Turistický potenciál regionu Babiččino údolí, Náchodska	Nedořešená kanalizace
Využití dotačních možností EU, ČR, kraj	Zvýšení dopravního zatížení obce
Rozvoj celého regionu prostřednictvím Místní akční skupiny a Mikroregionu „Svazek obcí 1866“	Nezájem občanů o dění v obci, zánik spolků
	Zhoršování kvality pitné vody
	Snížení nebo zúžení finanční podpory z EU, od státu či Královéhradeckého kraje

B. STRATEGICKÁ ČÁST

Výchozí podmínky strategie

Strategický plán rozvoje obce Žernov je primárním koncepčním dokumentem rozvoje obce v letech 2015 - 2025. Dokument jako takový vychází z obecně platných a uznávaných metodik tvorby strategických plánů regionů a obcí a je s nimi v souladu. Na tvorbě strategického plánu obce Žernov se podíleli občané obce a obecní zastupitelstvo, dále zástupci podnikatelského i neziskového sektoru. Strategie je založená na uspokojování potřeb občanů obce. Cílem je vyvážený a trvale udržitelný rozvoj na poli ekonomickém, sociálním a environmentálním.

Tvorba strategie

Strategický plán obce Žernov se skládá ze dvou částí. První je analytická, mapující výchozí podmínky a současný stav obce z hlediska demografického, environmentálního, ekonomického, atd. Analytická část vychází z dostupných statistických údajů o obci a dotazníkového šetření. V dotazníkovém šetření byli osloveni všichni obyvatelé obce starší 15 let. Vyplněné dotazníky vrátilo 108 občanů. Součástí první části je zhodnocení stávající situace, a to pomocí analýzy. Druhá část je strategická, která určuje vizi a priority obce. Proces strategického plánování není krátkodobou záležitostí, ale je neustále se rozvíjející, otevřený a flexibilní.

Vize

Vize dává základní představu o budoucnosti obce. Zohledňuje ideální cíle, ke kterým by měly směřovat plánované projekty, úsilí a finanční prostředky.

Žernov je obec, která ve zdravém, příjemném a klidném prostředí umožňuje lidem spokojený život. Zachovává si ráz venkovského sídla s dostatečnou nabídkou volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie. Obyvatelé, místní podnikatelé a spolky jsou aktivní součástí obce a podílejí se na jejím životě, v souladu s principy ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

Stanovení priorit

Priority chápeme jako významově časové nebo věcné přednosti jistých úkolů a činností před ostatními. Součástí strategického dokumentu obce je stanovení základních priorit, které se průběžně rozpracovávají do dílčích specifických cílů. Priority jsou v souladu se Strategickým plánem Královéhradeckého kraje a jsou stanoveny v těchto oblastech:

A. Infrastruktura v obci

B. Občanská společnost

C. Životní prostředí a turistický rozvoj

Definování specifický cílů

Specifické cíle vedou ke konkrétnímu zajištění rozvoje obce. Jsou definovány ve věcné a časové rovině. Z pohledu času jsou cíle definovány na období 2015 – 2025. Finanční náklady budou specifikovány v rámci jednotlivých projektů. Tato část strategického dokumentu vytváří podmínky pro operativní řízení obce a hledání zdrojů k naplňování stanovených cílů.

PRIORITY ROZPRACOVANÉ DO SPECIFICKÝCH CÍLŮ

A. Infrastruktura v obci

A. 1 Péče a údržba
komunikací a chodníků

A. 2 Doprava

A. 3 Péče o veřejné
prostranství

A. 4 Infrastruktura

B. Občanská společnost

B. 1 Podpora spolků

B. 2 Aktivity pro občany

C. Životní prostředí a turistický rozvoj

C. 1 Péče o krajinu a šetrné
využívání krajinného
a přírodního potenciálu

C. 2 Posílení rekreační
funkce krajiny

C. 3 Péče o kulturní
a historické dědictví obce

Specifické cíle priority „A“ – Infrastruktura v obci

A. 1 Péče a údržba komunikací, chodníků

- Opravy místních komunikací v celém katastru obce včetně okrajových oblastí – hlavně Starý kopec
- Oprava a údržba chodníku v obci
- Vybudování nových parcel, včetně zasíťování

A. 2 Doprava

- Zvýšení dopravní bezpečnosti v obci (přechody pro chodce, radary, retardéry)
- Omezení nadměrné dopravy v obci, především kamiónů
- Zajištění dobrého dopravního spojení především do škol
- Omezení jízdy čtyřkolek po krajině
- Obchvat Žernova
- Osvětlení na přechodu na hlavní cestě
- Cyklostezka Česká Skalice, Červený Kostelec

A. 3 Péče o veřejné prostranství

- Vybudování sběrného dvora
- Obnovení obecních studní
- Obnova komunálního vybavení včetně techniky na údržbu
- Retenční nádrže

A. 4 Infrastruktura

- Vyřešení kanalizace v obci a čističky odpadních vod
- Zajištění nových parcel, včetně zasíťování
- Zbudování domu s pečovatelskou službou

Specifické cíle priority „B“ - Služby

B. 1 Podpora spolků

- Podpora aktivit neziskových organizací ve prospěch obce a jejich občanů
- Podpora modernizace zázemí pro spolky a sport - upravit areál U Sokolovny – rozšířit hřiště o doskočiště, hrazdu, lanové centrum, kolotoč, venkovní posilovnu, případně tenisové kurty
- Nové vybavení pro SDH Žernov včetně nového zásahového automobilu
- Vybudování komunitního centra- př. ze „Staré školy“ – klubovny, mateřské centrum
- IT technika do knihovny
- Koupě nového mikrobuse

B. 2 Aktivity pro občany

- Podpora pořádání kulturních a sportovních akcí
- Podpora dobrovolnictví v oblasti sociální péče, formou sousedské výpomoci
- Organizování pravidelných setkání s občany
- Využívání dotazníkového šetření při zjišťování potřeb občanů
- Vytváření podmínek pro aktivity občanů vedoucí k rozvoji obce

Specifické cíle priority „C“ -Životní prostředí, odpočinek

C. 1 Péče o krajinu a šetrné využívání krajinného a přírodního potenciálu

- Podpora vzhledu obce vhodnou výsadbou a údržbou zeleně v souladu s principy zachování přirozeného přírodního prostředí
- Posílení biodiverzity krajiny

C. 2 Posílení rekreační funkce krajiny

- Vybudování, popř. údržba lesních cest pro využití v oblasti turismu a rekreace
- Vybudování cyklostezek směrem Zlích a Červená hora

C. 3 Péče o kulturní a historické dědictví obce

- Péče o Rýzmburský altán, zříceninu Rýzmburk
- Péče o kostel ve spolupráci s církví
- Doplnění turistického značení (Voják – Rýzmburk, III/3049 – Voják)
- Most na Kamenné podlaze (spojení s Ratibořicemi)
- Obnova výhledu altánu – průřez lesních stromů

Využití Strategického plánu obce Žernov

Strategický plán rozvoje obce Žernov byl projednán a schválen zastupitelstvem obce. Dokument je zpracován na období 2015 – 2025 a je provázán se strategickými dokumenty, kterými jsou - Územní plán obce Žernov a další nadřazené dokumenty, př. kraje. Strategický plán rozvoje obce je výchozím materiálem pro konkrétní plánovací činnosti obce, tj. pro plán a realizaci jednotlivých projektů obce. Aktualizace projektů bude prováděna průběžně, a to vždy po projednání a schválení zastupitelstvem obce. Na webových stránkách obce bude k dispozici vždy aktuální verze Strategického plánu a bude sloužit jako informační zdroj o projektových záměrech a směrech rozvoje obce Žernov. Velký význam má využití tohoto dokumentu při zpracování žádostí o dotace a podpory na jednotlivé projekty.

Monitoring a hodnocení realizace strategického plánu

Kontrola a hodnocení realizace plnění Strategického plánu rozvoje obce Žernov budou uskutečňovány zejména:

- porovnáváním navrhovaných projektů a zásadních rozhodnutí orgánů obce se strategickým plánem rozvoje obce;
- ročním zhodnocením naplňování strategie koncepce, včetně upozornění na zaostávání oproti původním záměrům;
- tvorba aktualizace dle potřeb obce.

Monitoring bude prováděn průběžně, hodnocení a aktualizace jednou ročně. Veškeré změny tohoto dokumentu podléhají projednání a schválení zastupitelstvem obce Žernov.

Dokument byl projednán a schválen obecním zastupitelstvem dne 7. prosince 2015

č. usnesení

Mgr. Libor Mojžíš, starosta obce

Eva Hudečková, místostarostka obce

PŘÍLOHY

ZÁPIS Z KOMUNITNÍCH JEDNÁNÍ

V rámci přípravy strategie obce proběhla dvě komunitní setkání:

8. září 2015 v Restauraci U Čapků – účast 48 občanů

Náplň – seznámení s cíli strategie, tvorba SWOT analýzy a vize obce

29. září 2015 v Restauraci U Čapků, účast 18 občanů

Náplň – stanovení priorit obce a specifických cílů, seznámení s výstupy ankety občanů

Obou setkání se zúčastnili zastupitelé obce, zástupci hasičů, podnikatelů. Setkání facilitovali Mgr. et Mgr. Roman Grossman a Bc. Martina Lorencová. Výstupy z druhého jednání jsou zapracovány do specifických cílů.

Výstupy z 1. setkání

SILNÉ STRÁNKY:

- Krásná lokalita, příroda (15 bodů)
- Činnost SDH – mladších i starších členů (9 bodů)
- Středoklub (6 bodů)
- Spolkový život v obci (6 bodů)

SLABÉ STRÁNKY:

- Nedodržování předepsané rychlosti v obci (10 bodů)
- Chybějící cyklostezky směrem Zlích a Červená hora (9bodů)
- Špatné dopravní spojení pro školáky (8 bodů)
- Špatná vybavenost SDH (7bodů)
- Malá angažovanost některých občanů (6bodů)

PŘÍLEŽITOSTI:

- Aktivní občané (14 bodů)
- Turistický potenciál (10 bodů)
- Schopné zastupitelstvo (7 bodů)

HROZBY:

- Rychlost aut na hlavní komunikaci (11 bodů)
- Snižování rozpočtu obce (9 bodů)
- Zánik spolkové činnosti (9 bodů)
- Nevyřešená stavba kanalizace (7bodů)

Výstupy z 2. setkání

Výstupy z 2. setkání jsou zpracovány v jednotlivých specifických cílech.

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ V OBCI ŽERNOV

Dotazníky byly rozdány všem obyvatelům nad 15 let – 213 osob, ke dni 8. září se vrátilo 108 dotazníků, což je 50,7 %.

Struktura respondentů:

Dle pohlaví:

- 54 mužů, což je 46,6 % všech mužů nad 15 let
- 54 žen, což je 55,7 % všech žen nad 15 let

Dle věku: (3 respondenti neodpověděli)

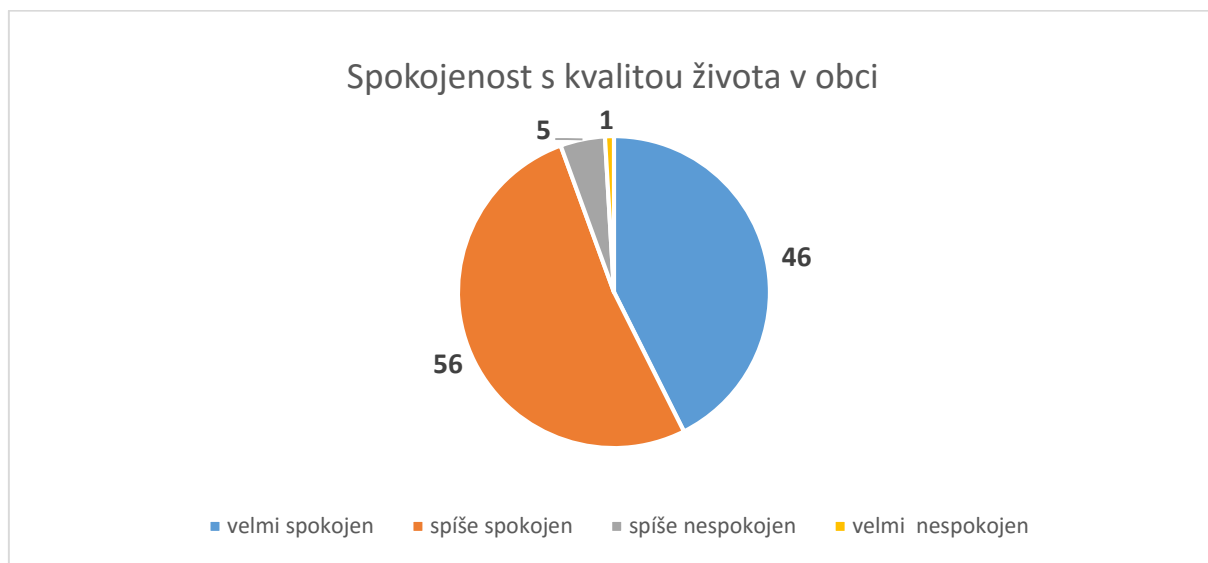
- 12 respondentů bylo ve věku 15 – 24 let
- 36 respondentů bylo ve věku 25 – 39 let
- 36 respondentů bylo ve věku 40 – 59 let
- 21 respondentů bylo ve věku nad 60 let

Dle vzdělání: (3 respondenti neodpověděli)

- 5 respondentů mají základní vzdělání (z toho 2 ve věkové kategorii 15 – 24 let, je tedy možné, že ještě studují)
- 30 respondentů je vyučeno nebo má střední vzdělání bez maturity
- 49 respondentů má střední vzdělání s maturitou nebo vyšší odborné vzdělání
- 21 respondentů má vysokoškolské vzdělání

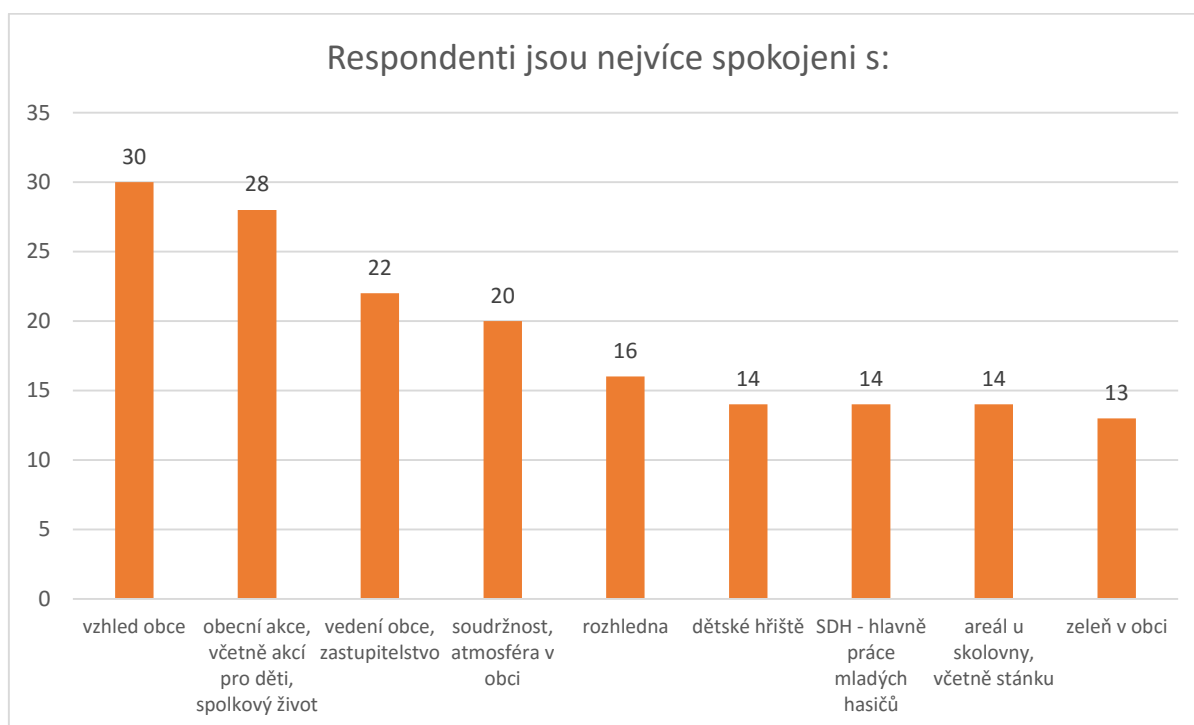
Sto jedna respondentů žije přímo v obci, pět je chalupářů, dva respondenti neuvedli odpověď.

1. Jak jste spokojeni s kvalitou života v naší obci?

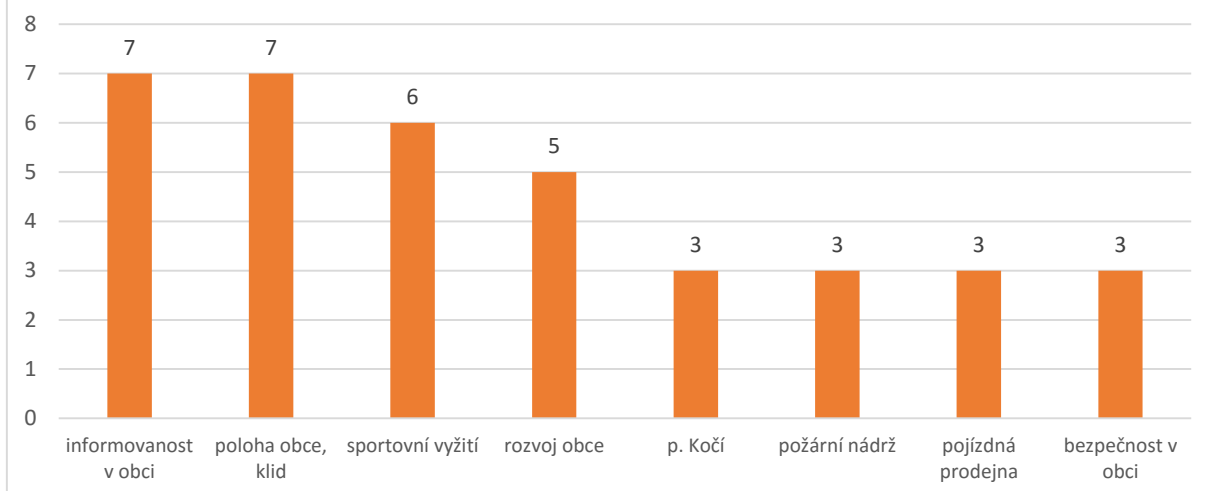

Celkem je spokojeno 95 % respondentů, velmi nespokojen je jediný.

2. S čím jste v obci nejvíce spokojeni? Co se Vám nejvíce líbí?

Respondenti jsou nejvíce spokojeni s

muži nejvíce oceňují obecní akce a práce SDH

- ženy také oceňují obecní akce a dále vzhled obce

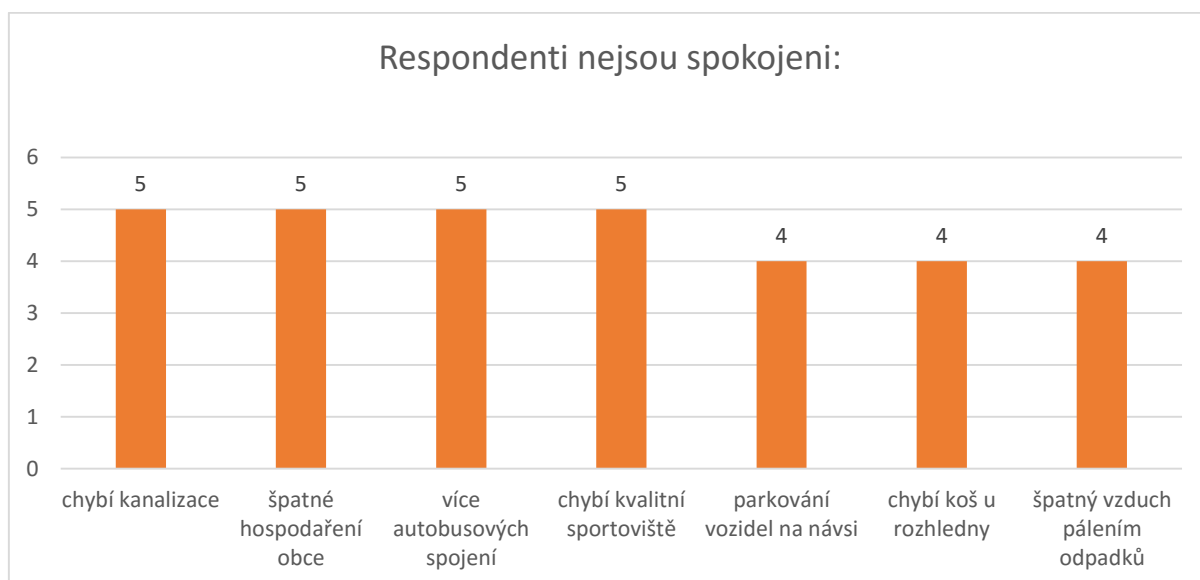
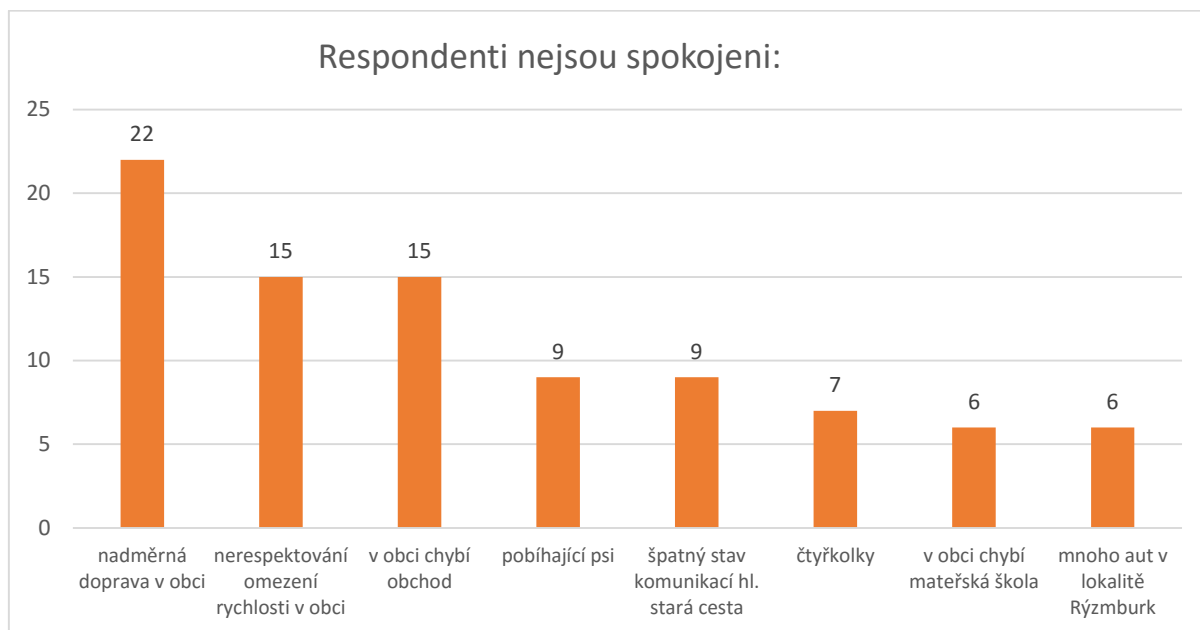
- respondenti ve věku 15 – 24 let jsou nejvíce spokojeni s SDH

- respondenti ve věku 25 – 39 let si nejvíce cení vzhledu obce a vedení obce

- respondenti ve věku 40 – 59 let oceňují soudržnost v obci a vzhled obce

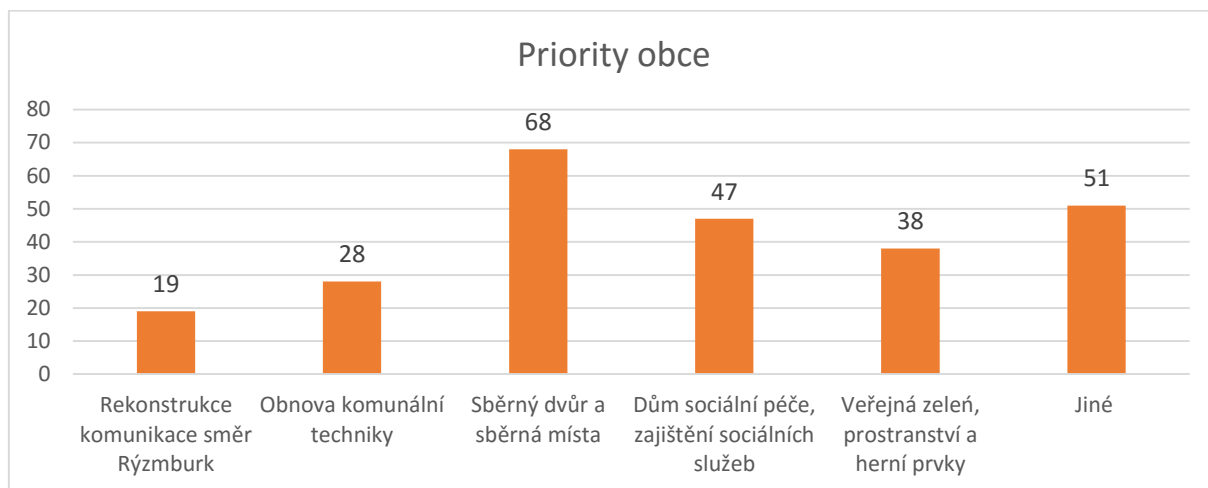
- respondenti ve věku 60+ také oceňují vzhled obce a akce pořádané obcí

3. S čím nejste v obci spokojeni? Jaké vnímáte největší nedostatky v obci?

- muži jsou nejméně spokojeni s nadměrnou dopravou a chybějícím obchodem
- u žen platí to stejné, navíc je trápí chybějící mateřská škola
- respondentům ve věku 15 – 24 let nejvíce vadí stav komunikací a chybí jim obchod
- respondenti ve věku 25 – 39 let si nejvíce stěžují na nadměrnou dopravu v obci a chybějící obchod, to stejné platí i o respondentech ve 40 – 59 let
- respondentům ve věku 60+ nejvíce vadí nadměrná doprava a čtyřkolky

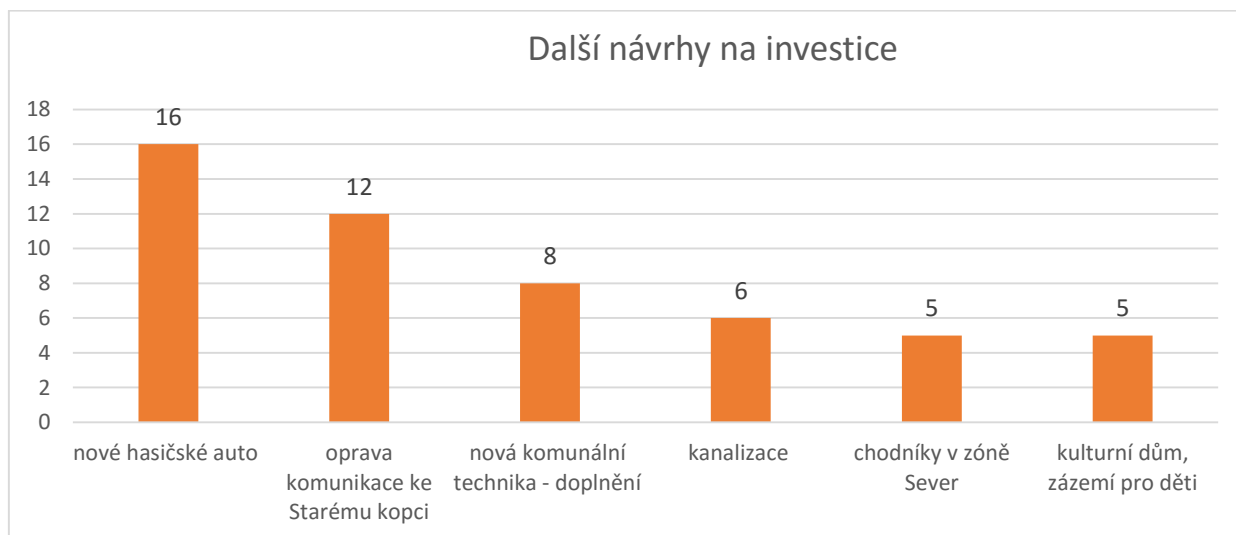
4. Priority obce, nejdůležitější oblasti k okamžitému řešení?

- muži i ženy nejvíce preferují zřízení Sběrného dvoru a sběrných míst, muži dále preferují úpravu veřejného prostranství, zeleň, ženy naopak zřízení Domu sociální péče a zajištění sociálních služeb

- respondenti napříč věkem nejvíce preferují zřízení Sběrného dvoru a sběrných míst, respondenti nad 40 let dále výrazně podporují zřízení Domu s pečovatelskou službou a zajištění sociálních služeb

Jiné:

5. Závěrem

Dvanáctkrát se objevilo poděkování vedení obce za jejich práci a nasazení ve prospěch obce.

Další jinde nezmíněné podněty:

- zbudování naučných stezek a cyklostezek v okolí
- chemické WC v létě u koupaliště
- oplocené pískoviště na hřišti na návsi
- dětské hřiště v areálu u sokolovny
- tenisové kurty